

פרשת דברים

קצר ומעניין לפרשת השבוע

גם בי התאנף ה בגללכם לאמר גם אתה לא תבא שם

בערוב ימיו אוסף משה את העם לשיחת סיכום. הוא מדריך אותם ביחס למצוות ומזכיר להם את אירועי שנות הנדודים במדבר. בתחילת נאומו מופיע סיפור המרגלים, החטא שעונשו מנע מהורי המאזינים להגיע לשיחה הזו ממש.

אולם סיפור המרגלים שבפי משה שונה מאוד מהסיפור שבפרשת שלח, שתיאר את ההתרחשות בזמן אמת, מה שמעלה מספר שאלות:

הראשונה, מי הציע לשלוח את המרגלים? בסיפור שבפרשה העם מבקש מרגלים – "ותקרבון אלי כלכם ותאמרו נשלחה אנשים לפנינו", ובפרשת שלח ה' מצווה "שלח לך"; השניה, מה מטרת השליחות? בפרשה מסופר שהמטרה בשליחת המרגלים היא לחפור את הארץ, כלומר ריגול צבאי לצורך כיבוש הארץ, ובפרשת שלח המטרה היא לתור אותה – לסייר בה לשם חלוקתה לשבטים בהמשך הדרך. השלישית, מה המסלול שעשו המרגלים בארץ? בפרשה המסלול קצר, "ויפנו ויעלו ההרה" ובפרשת שלח מתואר מסלול הליכה ארוך. הרביעית, מי אחראי לאירוע? בפרשה האשמה מוטלת על העם – "ותמרו את פי ה' אלקיכם", ובפרשת שלח – המרגלים אשמים, שהוציאו דיבת הארץ. החמישית, עד היכן הגיעו גלי ההדף של החטא? בפרשה, משה טוען שאף הוא נענש בגללם – "גם בי התאנף ה' בגללכם" ובפרשת שלח העונש מוטל על העם – "אכנו בדבר ואורישנו, ואעשה אותך לגוי גדול ועצום ממנו".

השאלה האחרונה יוצרת חוסר התאמה נוסף בדבר עונשו של משה, שכפי שידענו עד עתה – הוטל בגין אירועי מריבה, ועתה טוען משה שהוא לא נכנס לארץ בגלל חטא המרגלים.

תשובה אפשרית אחת היא שהסיפור בפרשת שלח הוא תיאור האירועים ההיסטוריים ואילו בפרשה משה מתאר את האירועים באופן פחות מדויק כי המטרה אינה התיאור ההיסטורי אלא מתן אזהרה לעם.

אברבנאל מפרש שכפי שנרמז כאן, העונש שלא להיכנס לארץ לא נגזר על משה ואהרון בגלל מריבה, ודברי ה' אליהם בפרשת שלח נועדו להסיח את דעתנו מחטאיהם האמיתיים – חטא המרגלים ביחס למשה וחטא העגל ביחס לאהרון. השאלה המתבקשת היא מה היה חלקו של משה בחטא המרגלים שבגללו נענש? זו לא היתה יוזמה שלו והוא לא תמך בעמדת המרגלים ולמה אם כן התאנף ה' במשה בגלל חטא המרגלים?

את התשובה לכך ניתן למצוא בהבדלים שבין שני הסיפורים, זה שבדברים וזה שבפרשת שלח. רש"י מפרש ששני הסיפורים אינם גרסאות שונות לאותו האירוע אלא שני חלקים משלימים לאותו הסיפור: העם ביקש לשלוח מרגלים, כאמור בפרשת דברים, משה פנה ל-ה' עם הבקשה ו-ה' אישר – שלח לך. ואולם, השליחות שאושרה למשה והגבלה בתנאים מסוימים: העם רצה ריגול צבאי בארץ, ה' אישור לתור את הארץ.

עם זאת משה לא הגדיר לעם את השליחות כראוי – הוא אמנם שלח 12 אנשים (שלא מתאימים לריגול צבאי, הדורש קומץ בלבד) אבל הנחה אותם לבדוק את הארץ, את העם היושב עליה, את הערים, כבריגול צבאי.



ד"ר הכנסת הקהילתי
גני מזריצין

זמני השבת

19:27	הדלקת נרות
19:40	מנחה
08:30	שחרית
10:00	תפילת ילדים
10:30	קידוש
18:00	מנחה
20:25	ערבית
20:24	צאת השבת

הודעות

שיעורו של יהונתן וינטר - בכל שבוע ביום חמישי בשעה 20:30 בבית הכנסת.

ביום שני בשעה 17:30 תתקיים סדנת סופר סתם בביה"כ. ילדים (ומבוגרים) מוזמנים!

הציבור מוזמן לקידוש פרידה ממשפחת שטראוס אחרי התפילה.

ביום חמישי הבא, 3.8, נצא לטיול קהילתי לילי לרגל טו באב (למבוגרים). שיעורו של יהונתן וינטר יתקיים במקום. פרטים בוצפא.

תודה לאביה אלירז על ערב סיפור ולימוד לנשים!

תודה לאביגיל מאייר על סדנת חימר מהממת!

